Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa
Jouni Huhtinen

Merkkien selitykset

++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
\+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
\- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
\- - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset
Kuopion strategia: Kuopio 2035 strategia

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	**Kestävä kasvu** • Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä • Koulutus ja osaava työvoima • Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen • Vaikuttaminen ja tunnettuus	++	Kuopioon hankitut sähköavusteiset kaupunkipyörät ovat olleet erittäin suosittuja ja ovat rohkaisseet muun muassa omien sähköavusteisten pyörien hankintaan.
2	**Elämänvoima** • Laadukas kasvatus ja opetus • Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat • Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö	++	Kaupunkipyörät edistävät strategisia tavoitteita kestävien kulkumuotojen edistämiseksi ja sitä kautta Kuopiossa on hyvin voivia kuntalaisia. Kohtuullisilla hinnankorotuksilla taataan palvelun jatkuvuus.
3	**Muutosvoimainen työyhteisö** • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita • Kestävä talous	++	Kaupunkipyörät edistävät viisasta liikkumista ja matkaketjujen yhdistämistä palvellen tulevaisuuden tarpeita. Kuopion kaupunkipyörät ovat Pohjoismaiden ensimmäiset sähköavusteiset pyörät ja edistävät kestävää taloutta.

Johtopäätös ja perustelut:

Kaupunkipyörät mahdollistavat turvallisen, terveellisen ja edullisen liikkumisen, matkaketjujen yhdistämisen ja säännöllisen arkiliikkumisen eli tukee strategian mukaisia tavoitteita. Kohtuullisilla asiakasmaksuilla turvataan palvelun jatkuvuus.

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:
Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki__X_ Aikuiset___ Ikääntyneet___
Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa ”Lapsivaikutusten arviointi”
Kohdistuuko päätös jonkinkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)	++	
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)	0	
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riski-käyttäytymiseen)	++	
4	Terveyteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)	++	
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)	0	
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	0	
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen	0	

Johtopäätös ja perustelut
Kaupunkipyörät mahdollistavat turvallisen, terveellisen ja edullisen liikkumisen, matkaketjujen yhdistämisen ja säännöllisen arkiliikkumisen eli tukee strategian mukaisia tavoitteita. Kaupunkipyörien esiselvitysraportissa Heat laskelman tulokset: **Potentiaaliset terveyshyödyt (€) sopimuskauden (6v.) aikana 5 220 000 €.**

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakkoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)	++	Kaupunkipyörät mahdollistavat perheiden pyöräilyn yhdessä ja nuorten terveellisten elämäntapojen opettelua. Palvelun käyttäjä tulee olla vähintään 15-vuotias henkilö.
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)	0	
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)	0	
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	0	

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)
Vaikutukset lapsiin positiivisia etenkin, jos lapset oppivat terveellisen arkiliikkumisen jo nuorena.

Vaikutukset maaseutuun (Ennakkoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)	0	
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)	0	
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)	0	
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?	0	

Johtopäätös ja perustelut

Ei vaikutuksia maaseutuun.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta ta toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	++	
2	Maaperään, vesistön ja luonnon moni-muotoisuuteen	0	
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	++	Kestävien kulkutapaosuuden kasvu vähentää tieliikenteestä aiheutuvia haittoja.
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätys-asteeseen	0	
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön	0	
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen	++	Kaupunkipyörien asemia on lisätty eri alueille vuosittain, jolloin mahdollisimman moni voi käyttää palvelua.

Johtopäätös ja perustelut

Pyörätallilla on kokonaisuutena positiiviset vaikutukset ympäristöön.

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)	0	
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	-	Kaupunkipyörien investointi on kasvattanut kunnan menoja, mutta hyöty tulee pyöräilyn lisääntyessä sekä kuntalaisten hyvinvointina että tieliikenteen haittojen vähenemisen myötä. Kaupunkipyöriin on saatu EAKR -rahoitusta Viisaan Liikkumisen -hankkeen kautta. Kestävien kulkumuotojen edistäminen edellyttää uusia ratkaisuja. Ylläpidon kustannuksia

			seurataan uuden järjestelmän käyttöönoton jälkeen.
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin	0	
Johtopäätös ja perustelut Investointi on kasvattanut kunnan menoja. Hankkeelle on saatu valtionavustusta.			

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä	++	Kaupunkipyörien asiakkaat voivat käyttää kohtuu kustannuksin palvelua ja näin edistää arkiliikkumista ja työntekijöiden hyvinvointia. Kaupunkipyörien operaattori on hyötynyt liiketoiminnasta.
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan	0	
3	Työpaikkojen muodostumiseen	0	
4	Yritysten kehittämiseen	0	
5	Yritysten työvoiman saantiin	0	
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen	++	
7	Yritysten asiakasvirtaan	++	
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin		

Johtopäätökset ja perustelut

Järjestelmän/palvelun hankinta on työllistänyt myös muita yrityksiä kaupunkipyörien operoinnin ohella.